

**Procedura organizacji, realizacji i zaliczania
praktyk zawodowych nauczycielskich
na kierunku matematyka
na Wydziale Matematyki i Informatyki
Uniwersytetu Wrocławskiego**

1. Informacje wstępne

- 1.1.** Organizację i realizację praktyk zawodowych i nauczycielskich na kierunku matematyka regulują:
- Zarządzenie nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim
 - Zarządzenie nr 100/2015 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 6 sierpnia 2015 r. zmieniające zarządzenie nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim
 - Zarządzenie Nr 1/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Wrocławskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - Zarządzenie nr 100/2014 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 sierpnia 2014 r. wprowadzające zmiany do zarządzenia nr 1/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Wrocławskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
 - Zarządzenie Nr 145/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia w Uniwersytecie Wrocławskim trybu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - Program i regulamin organizacyjny praktyk zawodowych na studiach II stopnia na kierunku matematyka na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego
 - Program i regulamin organizacyjny praktyk pedagogicznych na kierunku matematyka, specjalność matematyka nauczycielska, na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego
 - Program i regulamin organizacyjny praktyk pedagogicznych na kierunku matematyka, specjalność matematyka nauczycielska z nauczaniem informatyki, na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego.

1.2. Nadzór dydaktyczny nad praktykami sprawuje **opiekun praktyk w uczelni**.

Opiekunami praktyk zawodowych na kierunku matematyka są:

- dr Bogdan Mincer –praktyki zawodowe, studia II stopnia;
- dr hab. Światosław Gal –praktyki zawodowe, studia II stopnia, specjalność teoretyczna;
- mgr Małgorzata Mikołajczyk –praktyki nauczycielskie, studia I i II stopnia;
- mgr Agata Hoffmann –praktyki nauczycielskie, studia I stopnia;
- mgr Michał Śliwiński –praktyki nauczycielskie, studia I i II stopnia.

1.3. Przed przystąpieniem do realizacji praktyk student zobowiązany jest wziąć udział w spotkaniu z opiekunem praktyk w uczelni.

Praktyki zawodowe

2. Organizacja i realizacja praktyk zawodowych

2.1. Czas i miejsce odbywania praktyki

2.1.1. Praktyki zawodowe realizowane są w toku studiów II stopnia, w wymiarze 3 tygodni. Warunkiem rozpoczęcia praktyki jest ukończenie przynajmniej pierwszego semestru studiów.

2.1.2. Praktyki odbywane są w zakładach pracy (instytucjach, firmach), na stanowiskach pracy, na których zakres wykonywanych zadań i/lub obowiązków związany jest z realizowanym kierunkiem

studiów. W przypadku studentów specjalności teoretycznej miejscem realizacji praktyki może być Instytut Matematyczny.

2.1.3. Student samodzielnie wybiera preferowane miejsce odbywania praktyk bądź może w tym zakresie skorzystać z pomocy opiekuna praktyk w Uczelni.

2.1.4. Student przedstawia w wybranym zakładzie pracy (instytucji, firmie) regulamin praktyk oraz uzyskuje wstępną zgodę na realizację praktyk, a następnie zobowiązany jest do uzyskania akceptacji wyboru przez opiekuna praktyk, który stwierdzi czy profil działalności wskazanego zakładu pracy (instytucji, firmy) i/lub stanowisko pracy, na którym student ma gromadzić doświadczenia zawodowe, umożliwia realizację celów i zadań praktyki oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

2.2. Skierowanie studenta na praktykę

2.2.1. Po ustaleniu miejsca realizacji praktyki, student przygotowuje:

- formularz Skierowania na praktykę (Załącznik nr 4 Zarządzenia nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim);
- Deklarację (Załącznik nr 5 Zarządzenia nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim);
- 2 egzemplarze formularza Umowy o organizacji praktyki (Załącznik nr 3 Zarządzenia nr 100/2015 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 6 sierpnia 2015 r. zmieniające zarządzenie nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim);

a następnie składa je w sekretariacie dydaktycznym Instytutu Matematycznego w celu dopełnienia formalności związanych ze skierowaniem na praktykę.

2.2.2. Warunkiem odbioru skierowania na praktykę i rozpoczęcia jej realizacji jest okazanie przez studenta opiekunowi praktyk w Uczelni dokumentu ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz następstw nieszczęśliwych wypadków zawartego na okres odbywania praktyki oraz przedłożenie dowodu opłacenia ubezpieczenia w sekretariacie dydaktycznym Instytutu Matematycznego.

2.3. Zawarcie umowy z zakładem pracy i ustalenie programu praktyki

2.3.1. Przed rozpoczęciem realizacji praktyki student zgłasza się w zakładzie pracy (instytucji, firmie), gdzie przedkłada Skierowanie na praktykę oraz dwa egzemplarze Umowy o organizacji praktyki celem ich podpisania przez uprawnionego przedstawiciela zakładu pracy (instytucji, firmy) oraz w porozumieniu z opiekunem praktyki ze strony organizatora, ustala indywidualny ramowy program praktyki (Załącznik nr 1 Uchwały nr 37/2017 Rady Wydziału Matematyki i Informatyki).

2.4. Realizacja praktyki

2.4.1. W roku realizacji praktyki student wykonuje powierzone zadania zgodnie z przyjętym indywidualnym programem praktyki.

2.4.2. Bezpośredni nadzór nad realizacją praktyki przez studenta sprawuje wyznaczony przez pracodawcę opiekun praktyki w zakładzie pracy (instytucji, firmie).

2.4.3. W przypadku pojawienia się pytań czy wątpliwości dotyczących przebiegu praktyki, student kontaktuje się z opiekunem praktyk w Uczelni, który sprawuje nadzór dydaktyczny nad realizacją praktyki.

2.4.4. Po ukończeniu realizacji praktyki opiekun praktyki w zakładzie pracy (instytucji, firmie) wystawia studentowi Zaświadczenie o odbyciu praktyki (Załącznik nr 6 Zarządzenia Nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim). Zgodnie z regulaminem praktyk w treści zaświadczenia powinna znaleźć się opinia opiekuna praktyki w zakładzie pracy (instytucji, firmie) na temat przebiegu praktyki umożliwiającą ocenę stopnia realizacji powierzonych zadań.

3. Zaliczanie praktyki

3.1. W celu zaliczenia praktyki student przedkłada opiekunowi praktyk w Uczelni dokumentację praktyk, na którą składa się:

- egzemplarz podpisanej przez pracodawcę Umowy o organizacji praktyki,
- Indywidualny, ramowy program praktyki zawodowej,
- Zaświadczenie o odbyciu praktyki.

3.2. Na podstawie przedłożonych dokumentów, opiekun praktyki w Uczelni zalicza praktykę, następnie przekazuje dokumentację do sekretariatu dydaktycznego Instytutu Matematycznego, celem wprowadzenia danych do systemu USOS. Następnie pracownik sekretariatu dydaktycznego przekazuje dokumentację do Dziekanatu w celu jej archiwizacji.

3.3. Za odbycie trwającej 3 tygodnie praktyki zawodowej student otrzymuje 3 punkty ECTS.

3.4. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli student zrealizował praktykę w wymiarze dłuższym niż 3 tygodnie, na pisemny wniosek studenta dziekan, po konsultacji z opiekunem praktyk może przyznać większą liczbę punktów ECTS, ale nie więcej niż 5.

3.5. Studenci realizujący dwie specjalności odbywają tylko jedną praktykę

4. Uznanie pracy zawodowej bądź innej aktywności za odbycie praktyki

4.1. Student może ubiegać się o zwolnienie z obowiązku odbycia praktyki zawodowej jeżeli:

- a) wykonuje lub wykonywał pracę zawodową (w tym również za granicą, w formie pracy zarobkowej, wolontariatu, stażu), o ile jej charakter jest zgodny z kierunkiem studiów, a okres zatrudnienia nie jest krótszy niż wymiar praktyki;
- b) uczestniczył w obozie naukowym, którego program umożliwiał realizację celów i zadań praktyki oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia;
- c) uczestniczył w pracach koła naukowego prowadzonego na Wydziale/w Instytucie;
- d) gromadził doświadczenia dydaktyczne (np. prowadząc zajęcia w Tutorii, zajęcia dla uczniów w ramach kół przedmiotowych itp.);
- e) uczestniczył w organizacji działań popularyzatorskich realizowanych na Wydziale (konkursów przedmiotowych, targów szkolnych itp.).

4.2. Decyzję o zaliczeniu podejmowanej przez studenta aktywności na poczet praktyk i zwolnieniu z obowiązku realizacji praktyk podejmuje dziekan, na wniosek studenta obejmujący:

- a) podanie skierowane do dziekana zaopiniowane przez uczelnianego opiekuna praktyk;
- b) dokument (kopia zgodna z oryginałem) potwierdzający zrealizowanie aktywności (umowa o pracę, zaświadczenie o wykonywaniu określonej działalności itp.).

4.3. Decyzję o uznaniu pracy zawodowej bądź innej aktywności za odbycie praktyki zawodowej podejmuje Dziekan. Zwolnienie z obowiązku odbycia praktyki jest potwierdzone wpisem do systemu USOS.

4.4. W przypadku zaliczenia pracy zawodowej bądź innej aktywności na poczet praktyki i zwolnienia studenta z obowiązku jej odbycia, student uzyskuje 3 punkty ECTS. W uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek studenta, jeżeli okres podejmowanej aktywności zawodowej znacznie wykracza poza wymiar praktyk, dziekan, po konsultacji z opiekunem praktyk, może przyznać za zdobyte doświadczenie większą liczbę punktów ECTS, jednak nie więcej niż 5.

Praktyki nauczycielskie

5. Planowanie, organizacja i realizacja praktyk nauczycielskich

5.1. Czas i miejsce odbywania praktyki

5.1.1. Praktyki nauczycielskie realizowane są w toku studiów I oraz II stopnia na specjalnościach matematyka nauczycielska oraz matematyka nauczycielska z nauczaniem informatyki.

5.1.2. W toku studiów I stopnia praktyki realizowane są:

- w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktyki w wymiarze:
 - 30 godzin dydaktycznych - praktyka organizowana i realizowana przez CEN
 - 10 godzin dydaktycznych - praktyka obserwacyjna, na różnych etapach edukacyjnych;
- w zakresie nauczania matematyki w wymiarze:
 - 10 godzin dydaktycznych - praktyka obserwacyjna w klasach IV-VI szkoły podstawowej;
 - 10 godzin dydaktycznych - praktyka obserwacyjna w klasach VII-VIII szkoły podstawowej;
 - 60 godzin dydaktycznych - praktyka indywidualna w klasach IV-VI szkoły podstawowej oraz
 - 60 godzin dydaktycznych - praktyka indywidualna, w klasach VII-VIII szkoły podstawowej;
- w zakresie nauczania informatyki w wymiarze:
 - 30 godzin dydaktycznych, w klasach I-VI szkoły podstawowej oraz
 - 30 godzin dydaktycznych, w klasach VII-VIII.

5.1.3. W toku studiów II stopnia praktyki realizowane są:

- w zakresie nauczania matematyki w wymiarze:
 - 60 godzin dydaktycznych, w szkole ponadpodstawowej kończącej się egzaminem maturalnym;
- w zakresie nauczania informatyki w wymiarze:
 - 30 godzin dydaktycznych, w szkole ponadpodstawowej kończącej się egzaminem maturalnym.

5.1.4. Praktyki realizowane są w powiązaniu z kształceniem psychologiczno-pedagogicznym oraz metodycznym:

Praktyki obserwacyjne odbywane są równolegle z realizacją odpowiadających im przedmiotów metodycznych, w formie grupowych wizyt w szkołach (grupa liczy nie więcej niż 8 osób).

Praktyki dydaktyczne w zakresie nauczania matematyki i informatyki realizowane są indywidualnie.

Praktyka w klasach IV-VI realizowana jest po zaliczeniu Metodyki nauczania matematyki 1 oraz Metodyki nauczania informatyki 1 (standardowo odbywana jest we wrześniu i zaliczana w semestrze piątym). Praktyka w klasach starszych realizowana jest po zaliczeniu Metodyki nauczania matematyki 2 oraz Metodyki nauczania informatyki 2 (standardowo odbywana jest w trakcie semestru szóstego). Praktyka w szkole ponadpodstawowej realizowana jest po zaliczeniu Metodyki nauczania matematyki 3 oraz Metodyki nauczania informatyki 3 (standardowo odbywana jest we wrześniu i zaliczana w semestrze trzecim).

5.1.5. Praktyki indywidualne odbywane są we Wrocławiu bądź -za zgodą nauczyciela akademickiego - opiekuna praktyk w Uczelni -w miejscu zamieszkania studenta.

6. Planowanie praktyk na rok akademicki

6.1. Kierownik Pracowni Dydaktyki i Popularyzacji Matematyki w terminie do 15 czerwca przekazuje dyrektorowi IM ds. dydaktycznych dane dotyczące praktyk planowanych na kolejny rok akademicki, obejmujące:

- wykaz praktyk obserwacyjnych z przypisaniem do semestru oraz planowaną obsadą;
- wykaz praktyk indywidualnych (wrześniowych oraz śródrocznych) z przypisaniem do semestrów oraz wskazaniem opiekunów praktyk w IM;
- szacowaną liczbę grup/studentów realizujących poszczególne praktyki.

6.2. Dyrektor IM ds. dydaktycznych weryfikuje otrzymane informacje oraz przekazuje zatwierdzone dane dotyczące praktyk, osobie przygotowującej plan zajęć nie później niż 15 lipca.

6.3. Dane dotyczące praktyk wpisywane są przez pracownika sekretariatu dydaktycznego do systemu USOS, nie później niż 15 września.

7. Organizacja i realizacja praktyk

7.1. Praktyki obserwacyjne

7.1.1. Nauczyciel akademicki prowadzący praktyki obserwacyjne (hospitacje) nie później niż 6 tygodni przed rozpoczęciem semestru przekazuje do sekretariatu dydaktycznego informacje dotyczące

preferowanego terminu realizacji praktyk (z uwzględnieniem terminów zarezerwowanych na lektoraty).

7.1.2. Terminy praktyk uwzględniane są w planie zajęć na dany semestr.

7.1.3. Nauczyciel akademicki prowadzący praktyki obserwacyjne uzgadnia z nauczycielami w szkołach terminy odbywania obserwacji lekcji, a następnie listę szkół z nazwiskami nauczycieli oraz planowanymi terminami wyjść do szkół, przekazuje do sekretariatu dydaktycznego, nie później niż w drugim tygodniu zajęć dydaktycznych w semestrze.

7.1.4. Pracownik sekretariatu dydaktycznego przygotowuje i wysyła pisma do szkół (zawierające nazwisko nauczyciela, liczbę grup studentów oraz planowane terminy wizyt) z prośbą o wyrażenie zgody na zrealizowanie obserwacji lekcji w szkole. Treść pism akceptuje do wysyłki dyrektor ds. dydaktycznych.

7.1.5. Nauczyciel akademicki prowadzący praktyki obserwacyjne, podaje do wiadomości studentów harmonogram realizacji obserwacji.

7.1.6. Nauczyciel akademicki prowadzący praktyki obserwacyjne przekazuje wykaz wyjść studentów do szkół (obejmujący terminy wizyt, nazwy i adresy szkół, nazwiska nauczycieli oraz listy studentów), do Centrum Edukacji Nauczycielskiej UW.

7.1.7. W przypadku zmiany wcześniej ustalonego terminu obserwacji lekcji, prowadzący praktyki obserwacyjne przekazuje studentom, nauczycielom oraz pracownikowi sekretariatu stosowną informację.

7.2. Praktyki indywidualne realizowane w trybie ciągłym (wrzesień) oraz śródrocznym (w trakcie semestru)

7.2.1. Nauczyciel akademicki - opiekun praktyk nie później niż 6 tygodni przed zakończeniem zajęć w danym semestrze przekazuje studentom informacje o zasadach realizacji praktyk przypadających na kolejny semestr oraz zbiera od studentów informacje o preferowanych miejscach realizacji praktyk (szkołach, miejscowościach).

7.2.2. W porozumieniu z Kierownikiem Pracowni Dydaktyki i Popularyzacji Matematyki, nauczyciel akademicki - opiekun praktyk ustala miejsca realizacji praktyk przez poszczególnych studentów oraz wskazuje proponowanych opiekunów praktyk w szkołach, a następnie uzgadnia w szkołach przyjęcie studentów na praktykę.

7.2.3. Nauczyciel akademicki - opiekun praktyki przekazuje poczynione ustalenia studentom.

7.2.4. Nauczyciel akademicki - opiekun praktyk, kieruje studentów na praktyki do szkół, sporządza listy praktykantów (obejmującej dane studentów oraz szkół, w których mają oni odbyć praktykę) i przekazuje je do Centrum Edukacji Nauczycielskiej, a także przygotowuje studentów do odbycia praktyki.

7.3. Realizacja praktyki

7.3.1. Student zgłasza się na praktykę w szkole w dniu jej rozpoczęcia.

7.3.2. W pierwszych dniach praktyki student uzgadnia z opiekunem praktyki w szkole harmonogram realizacji praktyki obejmujący wykaz terminów lekcji obserwowanych oraz prowadzonych przez studenta.

7.3.3. W ciągu pierwszego tygodnia praktyki, student dostarcza opiekunowi praktyk w Uczelni (drogą mailową, bądź w formie wydruku) informację zawierającą:

- 1) nazwę, adres, numer telefonu szkoły, w której praktyka jest odbywana,
- 2) imię i nazwisko studenta, numer telefonu kontaktowego oraz adres e-mail,
- 3) wykaz godzin rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych lekcji w szkole,
- 4) uzgodniony z nauczycielem-opiekunem praktyk w szkole harmonogram obserwacji i prowadzenia lekcji.

O zmianach w dostarczonym harmonogramie student niezwłocznie powiadamia uczelnianego opiekuna praktyk.

7.3.4. W roku realizacji praktyki student wykonuje zadania powierzone przez opiekuna praktyk w szkole, zgodnie z Programem i regulaminem organizacyjnym praktyki.

7.3.5. W przypadku pojawienia się pytań czy wątpliwości dotyczących przebiegu praktyki, student kontaktuje się z opiekunem praktyk w Uczelni, który sprawuje nadzór dydaktyczny nad realizacją praktyki.

8. Ocena i zaliczanie praktyki

8.1. W celu zaliczenia praktyki w pierwszym tygodniu po zakończeniu jej realizacji student przedstawia opiekunowi praktyk w Uczelni dokumentację praktyki (portfolio) zawierającą:

- zestawienie zrealizowanych godzin praktyk z podziałem na poszczególne zadania (obserwacje lekcji, prowadzenie lekcji, inne aktywności);
- protokoły obserwacji lekcji (uporządkowane i ponumerowane według daty prowadzenia obserwacji);
- konspekty prowadzonych lekcji (ponumerowane według daty prowadzenia lekcji);
- dokumenty przekazane przez nauczyciela – opiekuna praktyk w szkole: arkusz oceny kompetencji dydaktycznych praktykanta oraz szkolna karta zaliczenia praktyki dydaktycznej (przedmiotowej).

8.2. Opiekun praktyki w Uczelni dokonuje oceny i zaliczenia praktyki (wpis do systemu USOS) na podstawie przeprowadzonej hospitacji lekcji prowadzonej przez studenta i/lub dostarczonej dokumentacji praktyki (po jej szczegółowym sprawdzeniu i omówieniu ze studentem).

8.3. Po dokonaniu wpisów zaliczenia praktyki w systemie USOS, nauczyciel akademicki - opiekun praktyk przekazuje pracownikowi sekretariatu dydaktycznego wykaz studentów, którzy uzyskali zaliczenie praktyki wraz z danymi dotyczącymi miejsca realizacji praktyk celem wprowadzenia tych danych do systemu USOS.

Andrzej Raczyński
Prodziekan WMil
ds. dydaktyki matematyki